

2. Toetsingsinstrument voor de inschatting van het beleidsvoerend vermogen van scholen

2.1 Toelichting bij hefboominstrument 1

Het werkinstrument wil geïnteresseerden helpen om op relatief korte tijd een inschatting te maken van het beleidsvoerend vermogen van de eigen school/een school. Enkele van de belangrijkste kenmerken werden bij elkaar gebracht en omgezet in vijftien indicatieve stellingen. Door elke stelling te beoordelen (individueel) en de aangestipte antwoorden nadien bij elkaar te leggen, wordt het mogelijk om na te gaan hoe de verschillende betrokkenen de beleidsvoering van hun school op dat ogenblik percipiëren. Het gaat dus niet om een objectieve meting maar om een genuanceerde beoordeling van het bestaande beleid door personeelsleden die begaan zijn met de schoolwerking. We durven veronderstellen dat hun gezamenlijke oordeel een niet te miskennen beeld schetst van de sterktes en zwaktes van het actuele schoolbeleid.

2.2 Doelen

Dit toetsingsinstrument reikt belangstellenden een hulpmiddel aan om op zoek te gaan naar de kwaliteit(en) en manco's van het (eigen) schoolbeleid. Het instrument kan op verschillende manieren en in functie van diverse doelen worden aangewend. Door op voorhand te zeggen in welke zin het instrument gebruikt zal worden, maakt men het zichzelf en alle betrokkenen een stuk makkelijker. Op die manier vermijdt men misverstanden en krijgt de analyse- en reflectieoefening een meer uitgesproken focus. Hetgeen meestal betekent dat er ook efficiënter en met meer genoegdoening kan worden gewerkt.

Welke doelstellingen kunnen er worden nagestreefd?

- Nagaan welk *beeld* de betrokkenen hebben van het *actuele schoolbeleid*: hoe ver staat het met het beleidsvoerend vermogen van de huidige schoolleiding?
- Een *debat* tot stand laten komen waarbij gepolst wordt naar de zienswijze of mening van de betrokkenen over het huidige beleidsvoerend vermogen. Wat stemt tot tevredenheid? Welke aspecten krijgen een matige waardering? Welke aspecten zorgen voor mistevredenheid?
- Komen tot een *sterktezwakteanalyse* van het actuele schoolbeleid: wat herkent men als de sterke(re) en zwakke(re) kanten van het huidige schoolbeleid? .
- Op basis van de resultaten van die *sterktezwakteanalyse bespreken/brainstormen en inven-*

tariseren hoe men de eigen sterke punten kan blijven inzetten en/of hoe men de eigen zwakke punten kan opvangen of verkleinen.

- Nagaan of de schoolleiding *eerst* werk moet maken van bijkomende *voorwaardenscheppende maatregelen* (fundamentele aanpak) om pas daarna werk te maken van meer specifieke maatregelen om pesten en geweld op school (nog beter) aan te pakken.

2.3 Werkwijze en praktische hints

Het toetsingsinstrument dat hier wordt voorgesteld, leent zich voor gebruik in kleine en grote groep. Scholen die al een lange traditie hebben om allerlei (ook moeilijke) thema's openlijk en in diverse fora of in grote groep te bespreken, kunnen het instrument gebruiken om na te gaan welke standpunten er leven binnen de school/het schoolteam/het beleidsteam of een brede discussie op gang te brengen.

Scholen voor wie deze manier van werken eerder atypisch is, hebben er wellicht voordeel bij om kleinschaliger te werk te gaan en het instrument of de voorgestelde werkvorm(en) enkel te gebruiken bij een beperkte groep (leidinggevend(en), leidinggevend(en) en andere teamleden, leidinggevend(en) en vertegenwoordiging van ouders, leerlingen en leerkrachten/opvoeders).

Bij eenvoudig gebruik komt het er op neer dat alle bevroagde personen de vragenlijst op hetzelfde tijdstip en zo volledig en eerlijk mogelijk invullen. Nadien telt men alle resultaten samen (per item en in totaal). Het is belangrijk dat alle betrokkenen geïnformeerd worden over de uitslag van die bevraging.

In functie van de nabespreking zou men de antwoorden van alle bevroagden kunnen samen tellen en vervolgens herleiden tot een gemiddelde score. Dit kan gebeuren voor elk bevroagd item en nadien voor het geheel van alle bevroagde items samen. Men kan ook bekijken of de scores binnen de personeelsgroep variëren naargelang de functie of taak van de deelnemers (vb. scoort de teamleiding anders dan de rest van het schoolteam?). De analyse wordt nog iets verfijnder wanneer men bekijkt hoe de antwoorden zich hebben verspreid over de verschillende beoordelingstekens (++ + 0 - --).